

Uwagi dot. strategii inwestycyjnej BGK w elektrolizery w ramach KPO od Stowarzyszenia Dolnośląska Dolina Wodorowa

Lp.	Jednostka redakcyjna do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu
1	3. Inwestycja B2.1.1 – Program Katalog wnioskodawców	Str. 6 „... Wsparcie w ramach Programu jest przewidziane dla przedsiębiorców bez względu na ich strukturę właścicielską, realizujących przedsięwzięcia...” Projekty zgłaszane w ramach KPO powinny być raczej znaczącej wielkości. Aktualne brzmienie zapisu nie dopuszcza udziału konsorcjów, np. konsorcjów przemysłowych. Konsorcjum to nie „struktura właścicielska” podmiotu.	„... Wsparcie w ramach Programu jest przewidziane dla przedsiębiorców bez względu na ich strukturę właścicielską, realizujących przedsięwzięcia. Możliwe jest uzyskanie wsparcia przez konsorcja przemysłowe...” Doprecyzowanie / rozszerzenie katalogu wnioskodawców o konsorcja
2	5.4.2 Kryteria horyzontalne pkt. 1 - Zgodność z ramami czasowymi planu rozwojowego	Podpisanie przez BGK umów umożliwiających osiągnięcie wskaźnika dla Programu w ramach inwestycji B2.1.1. może nastąpić od III kwartału 2024 r. do końca I kwartału 2026 r. Natomiast zakończenie realizacji prac niemających wpływu na osiągnięcie wskaźnika oraz zafakturowanie i rozliczenie finansowe zakończonych prac budowlano-montażowych będzie możliwe po dacie 31.03.2026 r. Tym samym, beneficjent wsparcia będzie mógł otrzymać dotację umożliwiającą rozliczenie przedsięwzięcia po 31 marca 2026 r.	Konieczne jest doprecyzowanie co oznacza określenie "mające wpływ" oraz "niemające wpływu" na osiągnięcie wskaźnika.

3	Strona 4. Punkt 2 - kontekst	<p>Na stronie czwartej w akapicie dotyczącym kontekstu pojawia się mowa o wodorze niskoemisyjnym: "trzecia, to Program obejmujący inwestycje publiczne realizowany w formie dotacji, w celu zachęcenia do realizacji inwestycji prywatnych oraz poprawy dostępu do finansowania w polskim sektorze produkcji wodoru odnawialnego i niskoemisyjnego." Na potrzeby niniejszej strategii brakuje definicji co regulator rozumie, przez wodór niskoemisyjny. Czy produkcja wodoru przy pomocy technologii elektrolizy, do której doprowadzona byłaby energia zasilana z kilku źródeł dla poprawy efektywności inwestycji, tj. zwiększenia ilości godzin pracy elektrolizera w roku poprzez dostarczenie energii np. ze słońca, wiatru i biomasy, lub biogazu rozumianego jako energia pochodząca z kogeneracji opartej na biogazie wyklucza udział takiego projektu w finansowaniu.</p>	<p>Proponujemy dodanie na potrzeby niniejszej strategii definicji wodoru niskoemisyjnego.</p>
4	Strona 5. Punkt 3 - Inwestycja B2.1.1 - Program	<p>Niejasno jest sformułowana część dotycząca magazynowania i transportu wodoru. Brakuje jasnego dookreślenia o jakiej infrastrukturze w ramach tego działania jest mowa i czy np.. uwzględnienie zakupu trailerów do przewozu wyprodukowanego wodoru można uznać za koszt kwalifikowany w myśl opublikowanej strategii. Czy jako składową projektu może być transport i magazynowanie wodoru w ramach całego hubu wodorowego - co oznacza, ulokowanie magazynowania, lub transport wodoru w ramach odległości przewidzianych np. przez list intencyjny, czy też umowa - kontrakt na odbiór wodoru.</p>	<p>Proponujemy doprecyzowanie czy projekt realizowany, jako hub wodorowy, lub dolina wodorowa będzie uznany za koszt kwalifikowany w myśl opublikowanej strategii inwestycyjnej.</p>

	5 Strona 6. Czwarty akapit - Inwestycja B2.1.1. - Program	Nieprecyzyjny zapis: "W ramach Programu będzie mogło zostać objęte wsparciem tylko przedsięwzięcie realizowane przez przedsiębiorcę, który oprócz wnioskowanego wsparcia zapewni również wkład własny (środki własne/finansowanie zewnętrzne) na pokrycie kosztów realizacji przedsięwzięcia." Prośba o doprecyzowanie o jakim poziomie wkładu własnego mowa oraz określenie dopuszczalnych źródeł finansowania wkładu własnego w myśl tej strategii.	Proponujemy doprecyzowanie poziomu wkładu własnego oraz dopuszczalne źródła finansowania wkładu własnego w myśl strategii.
6	Strony 5-6 Punkt 3 - Inwestycja B2.1.1. - Program	W programie są wymieniane liczne podstawy prawne, które mają zastosowanie do możliwości uzyskania pomocy publicznej przez podmiot wnioskujący. Proponujemy doprecyzowanie na teoretycznych przykładach o jaki poziom pomocy publicznej będą mogli starać się przedsiębiorcy z sektora MŚP a także duzi przedsiębiorcy na podstawie przytoczonych w strategii przepisów. Konkretnie przypadki, jeśli np. dany podmiot chciałby aplikować o 20 MW, albo 70 MW. Na jaki poziom dofinansowania bezzwrotnego mógłby liczyć w ramach tego programu? Dodanie przykładów wniosku przez MŚP pomoże zorientować się większej ilości wnioskodawców na jaki poziom dofinansowania będą mogli liczyć co przełoży się na ilość wniosków w programie.	Proponujemy uzupełnienie Strategii o przykłady potencjalnego poziomu dofinansowania bezzwrotnego dla wniosków przygotowanych przez MŚP.

7	Strona 15. Kryteria horyzontalne - pkt. 1 Zgodność z ramami czasowymi planu rozwojowego	<p>Fragment: "- w zakresie terminu rozpoczęcia realizacji przedsięwzięcia - rozporządzenie RRF – kwalifikowalne przedsięwzięcie może się zacząć nie wcześniej niż 01.02.2020 r;"</p> <p>Prosimy o doprecyzowanie z czego wynika przyjęta data 01.02.2020 r. i do czego ma zastosowanie, ponieważ stoi w sprzeczności z przyjętym zapisem o stosowaniu efektu zachęty. Wprowadza to niejasność, czy za koszty kwalifikowane w ramach projektu możemy uznać koszty, które zostały poniesione pomiędzy wskazaną datą 01.02.2020 r. a momentem uruchomienia naboru przez BGK w 10.2024 r.</p>	Proponujemy doprecyzowanie do czego ma zastosowanie data 01.02.2020 r. w przytoczonym kontekście Strategii wodorowej.
8	Strona 6. Budżet programu oraz strona 16 - Kryteria szczegółowe - pkt. 2 - wysokość dotacji	Istnieje obawa, że budżet projektu zostanie skonsumowany przez dwa projekty o wartości po 320 mln EUR. Wobec tego uzasadniona jest obawa, że cel programu w postaci rozwoju gałęzi gospodarki - gospodarki wodorowej będzie realizowana tylko przez dwa podmioty w kraju. W Porozumieniu sektorowym są 258 podmiotów, które działają na rzecz rozwoju gospodarki wodorowej w Polsce. Należałoby zmienić kryterium, aby zwiększyć ilość projektów, które powinny być sfinansowane w ramach programu.	Zwiększenie minimalnej ilości projektów sfinansowanych przez program do czterech - po dwa na każdy nabór w 2025 roku i w 2026 roku. Pozwoli to uzyskać dwukrotnie większy wpływ na gospodarkę i przeciwdziałać powstawaniu monopolu w gospodarce.
9	Strona 23, Kryteria szczegółowe, kryterium nr 8. - Minimalna moc produkcyjna	Próg pomiędzy 20-70 MW mocy produkcyjnej naszym zdaniem niesprawiedliwie przyznaje punktację 15 punktów, tj. instalacja o mocy 20 MW i 70 MW otrzymuje tylko 15 pkt. Natomiast jest to różnica 3,5-krotna i różnica w potencjałach również jest znacząca w ramach tego zakresu pomiędzy 20 MW i 70. Dlatego powinna być zmieniona punktacja lub dodane dodatkowe progi.	Proponujemy zmianę zapisu w postaci proporcjonalnego przyznawania punktów w tym kryterium dla mocy w zakresie 20-70 MW w następujący sposób: a)- za każde 2 MW mocy w przedziale 20-70 MW przyznawany będzie 1 pkt. Tym samym maksymalna liczba punktów do osiągnięcia przy progu 70MW będzie wynosić 50 pkt. b) ustanawia się dodatkowe progi, tj. 20-35 MW - 15 pkt, 35-50 MW - 20 pkt, 50-70 MW - 25 pkt, powyżej 70 MW - 30 pkt.

10	Str. 8-9 Pkt. 5.1 Harmonogram realizacji programu w ujęciu miesięcznym	<p>Terminy zapisane w harmonogramie stawiają pod znakiem zapytania - tj. pojawia się ryzyko, że BGK nie zdąży przeprowadzić procedury odwoławczej zgodnie z poniższą logiką:</p> <p>1) nabór X 2024 – II 2025 (5 m-cy) i minimum 120 dni – brak określenia maksimum -> propozycja 150 dni</p> <p>2)ocena III-V 2025 – czyli nie ma elementu skłaniającego do szybszego składania wniosków, co będzie powodowało kumulację projektów do oceny w II 2025 -> dodatkowa punktacja za złożenie wniosków do 31.12.2024</p> <p>3) Umowy z OOW do 30.06.2025 – przy założeniu realizacji harmonogramu w datach krańcowych mało realny czas na podpisanie umów -> propozycja do 31-07-2025</p> <p>4) Proces decyzyjny – brak ram czasowych dla poszczególnych etapów -> propozycja do 15 dni na etap (łącznie jest 90 dni)</p> <p>5) Proces odwoławczy – brak ram czasowych</p>	<p>Propozycja rozciągnięcia ram czasowych oraz przyznania dodatkowej punktacji za złożenie wniosku do 31.12.2024 zgodnie z poniższą logiką:</p> <p>1) nabór X 2024 – II 2025 (5 m-cy) i minimum 120 dni – brak określenia maksimum -> propozycja 150 dni</p> <p>2)ocena III-V 2025 – czyli nie ma elementu skłaniającego do szybszego składania wniosków, co będzie powodowało kumulację projektów do oceny w II 2025 -> dodatkowa punktacja za złożenie wniosków do 31.12.2024</p> <p>3) Umowy z OOW do 30.06.2025 – przy założeniu realizacji harmonogramu w datach krańcowych mało realny czas na podpisanie umów -> propozycja do 31-07-2025</p> <p>4) Proces decyzyjny – brak ram czasowych dla poszczególnych etapów -> propozycja do 15 dni na etap (łącznie jest 90 dni)</p> <p>5) Proces odwoławczy – brak ram czasowych</p>
11	Kryteria szczegółowe	Brak premiowania instalacji ze źródłami OZE bezpośrednio podłączanymi do jednostek wytwórczych wodoru	Propozycja dodatkowego kryterium o wartości 30 punktów
12	Strona 33. Zasady finansowania - 2) Okres dostępności i wykorzystania środków	Brak możliwości zaliczkowania na potrzeby przedpłat związanych z zakupem elektrolizerów i realizacją projektu inwestycyjnego. Obecnie okres oczekiwania na elektrolizer wynosi 2 lata i wymaga zaliczki na poczet pozyskania mocy elektrolizerów.	Wprowadzenie możliwości uzyskania zaliczki na poczet realizacji projektu - tj. konkretnie przedpłaty na zakup elektrolizerów np. w wysokości do 500 tys. EUR/ MW. Jest to propozycja maksymalnego pułapu korespondująca z przelicznikiem inwestycji na 1 MW nie mogącym przekroczyć kwoty 2 mln EUR / 1 MW.

13	Str. 7-8 4.2.1 Komitet inwestycyjny	<p>w polskich dolinach wodorowych. Doliny wodorowe są wskazywane jako narzędzie dekarbonizacji przemysłu w ramach planu REPowerEU oraz przyjętego 13 czerwca 2024 roku Net Zero Industry Act. Doliny wodorowe w kraju świetnie się orientują w zakresie kto i jakie posiada kompetencje w rozwoju gospodarki wodorowej. Dlatego stoimy na stanowisku, że eksperci zewnętrzni do Komitetu Inwestycyjnego BGK powinni zostać wybrani spośród kandydatów zaproponowanych przez doliny wodorowe licząc po jednym kandydacie na każdą z inicjatyw doliny wodorowej. Dolina wodorowa rozumiana, jako przedsięwzięcie, gdzie członkiem jest samorząd wojewódzki (lub jest podpisany list intencyjny) + są zaangażowane uczelnie z danego regionu oraz są zaangażowani przedsiębiorcy. Taki podmiot powinien przedstawić jako autoryzację sprawozdanie z działalności za jeden pełny rok, gdzie uczestnikiem / członkiem w danym roku były ww. instytucje reprezentujące sektory nauki, administracji samorządowej i przemysłu / biznesu. Tego rodzaju działanie pozwoliłoby wykorzystać potencjał zarówno Porozumienia Sektorowego na rzecz rozwoju gospodarki wodorowej w Polsce, którego członkami są i same doliny</p>	<p>Zaproszenie do wskazania propozycji kandydatów do Komitetu Inwestycyjnego do dolin wodorowych. Kandydat powinien mieć list poparcia od zarządu doliny wodorowej. Dodatkowo kandydat do zgłoszenia powinien przedstawić, jako załącznik sprawozdanie z działalności za poprzedni rok danej doliny wodorowej. W przypadku konfliktu interesu należy pamiętać, że dana osoba powinna się wyłączyć - np. podmiot składający projekt jest członkiem danej doliny wodorowej.</p>
----	-------------------------------------	--	---

14	Str. 7-8 4.2.1 Komitet inwestycyjny	<p>Od przeszło trzech lat jest budowany potencjał ekspercki w polskich dolinach wodorowych. Doliny wodorowe są wskazywane jako narzędzie dekarbonizacji przemysłu w ramach planu REPowerEU oraz przyjętego 13 czerwca 2024 roku Net Zero Industry Act. Udział w Komitecie Inwestycyjnym przedstawicieli dolin wodorowych w Polsce w roli obserwatorów. Zgodnie z uwagą powyżej doliny wodorowe obecnie reprezentują poziom ekspercki. Projekty zgłaszane do programu Wodoryzacja Gospodarki w BGK będą stanowiły podstawę do budowania regionalnych ekosystemów innowacji. Aby powiązać projekty z dolinami wodorowymi oraz wzmocnić regionalne ekosystemy innowacji technologii wodorowych przedstawiciele dolin wodorowych powinni mieć wgląd w projektowane rozwiązania inwestycyjne. Pozwoli to również nadać odpowiednią rangę ekspertom z dolin wodorowych oraz dać impuls dla rozwoju regionalnych ekosystemów innowacji.</p>	Możliwość wyznaczenia przedstawiciela doliny wodorowej w roli obserwatora w Komitecie Inwestycyjnym BGK.
15	Kryteria szczegółowe. Strony 23-25. Kryterium 9 - Wykonalność przedsięwzięcia	<p>Brakuje kryterium dotyczącym strategii rozwoju danego podmiotu (składającego projekt) w oparciu o doliny wodorowe - rozumianego jako regionalny program inwestycyjny. Doliny wodorowe zostały wskazane jako główne narzędzia do dekarbonizacji przemysłu zgodnie z Net Zero Industry Act, European Green Deal, Polską Strategią Wodorową i REPowerEU. Należy zachęcać przemysł do udziału i rozwoju ekosystemów innowacji. Dzięki tej współpracy polskie podmioty będą mogły występować po dalsze środki na realizację inwestycji i prac B+R do Komisji Europejskiej w programach Innovation Fund, Horizon Europe i LIFE. To pomoże zrealizować założone cele programu Wodoryzacja Gospodarki.</p>	Dodanie kryterium - uczestnictwo w dolinie wodorowej (list intencyjny, członkostwo) - 5 pkt.

16	Kryteria szczegółowe. Strony 23-25. Kryterium 10 - Odbiór wodoru	Posiadanie podmiotu oferującego i odbierającego wodór jest warunkiem koniecznym dla powstania doliny wodorowej w myśl metodologii Clean Hydrogen Partnership i Mission Innovation Hydrogen Valley Platform. Podmioty składające projekt powinny wykazywać swoją przynależność, powiązanie z inicjatywą dolin wodorowych w regionie dla wzmocnienia efektu synergii.	Proponujemy dodanie kryterium + 5 pkt. Jeśli umowa, lub intencyjny są zawarte z podmiotem będącym uczestnikiem doliny wodorowej (na zasadzie listu intencyjnego, lub członkostwa).
17	Strona 5. Punkt 3 - Inwestycja B2.1.1 - Program	Niejasno sformułowane cele dotyczące transportu i magazynowania wodoru ze względu na fakt, że część projektów będzie produkować wodór do amoniaku, lub metanolu.	Proponujemy doprecyzowanie, że w skład inwestycji mogą również wchodzić instalacje do produkcji, transportu i magazynowania wodoru, amoniaku i metanolu.
18	Strona 5. Punkt 3 - Inwestycja B2.1.1 - Program. Kryteria szczegółowe. Strony 23-25. Kryterium 10 - Odbiór wodoru	W Porozumieniu Sektorowym na rzecz rozwoju gospodarki wodorowej w Polsce w Grupie Roboczej nr 5 - Podgrupa Biznesmodele wypracowała koncept naboru na hub wodorowy transportowy, gdzie wodór byłby produkowany i dystrybuowany na cele dekarbonizacji transportu. W ramach hubu wodorowego byłaby możliwość zakupu pojazdów wodorowych wykorzystywanych do logistyki i ciężkiego transportu. Niniejsza koncepcja została przedstawiona do Ministerstwa Klimatu oraz została udostępniona do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przez sześć dolin wodorowych w listopadzie 2023 roku. Tego rodzaju inicjatywa łączy ze sobą odbiór wodoru z jego produkcją, magazynowaniem i dystrybucją. Taka inwestycja wniosłaby znaczący wkład w dekarbonizację transportu oraz możliwość osiągnięcia celu poprzez kreowanie odbioru wodoru w Polsce / w regionie.	Proponujemy uznanie inicjatywy transportowych hubów wodorowych jako możliwych do finansowania, tj. elektrolizer 20 MW + stacja tankowania wodoru + offtake w postaci zakupu floty pojazdów wodorowych HDV + wózki widłowe + inne wodorowe zastosowania.

19	Strona 23, Kryteria szczegółowe, kryterium nr 8. - Minimalna moc produkcyjna	<p>Obecnie w żaden sposób nie są premiowane i finansowane inwestycje w małe moce elektrolizerów 5-20 MW, które pozwalałyby wzmocnić możliwość bilansowania energii lokalnie i umożliwić produkcję wodoru na potrzeby lokalnego transportu. Jest w Polsce wiele instalacji OZE, które nie posiadają warunków przyłączenia, lub są wyłączane przez KSE ze względu na zbyt dużą generację OZE. Inicjatywa - koszyk umożliwiający sfinansowanie mocy elektrolizerów 5-20 MW znacząco wpłynie na realizację celów dekarbonizacji przemysłu w oparciu o lokalne społeczności energetyczne. Tym samym uruchamiając program finansujący jedynie moce powyżej 20 MW Ministerstwo rezygnuje z wykorzystania potencjału firm MŚP, które od wielu lat deklarują chęć do działania, również w ramach Porozumienia Sektorowego.</p>	<p>Proponujemy dodanie koszyka dla instalacji 5-20 MW. Nabór konkurencyjny z maksymalną granicą finansowanych małych instalacji elektrolizerów do 50 MW.</p>
20	Kryteria szczegółowe	<p>Brak zaadresowania kryterium local contentu w ramach programu. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że przedsiębiorstwa w Polsce nie będą beneficjentami programu, tj. nie wytworzy się polski, lokalny łańcuch wartości technologii wodorowych przy realizacji tego programu. W przypadku mocy elektrolizerów stan wiedzy pozwala stwierdzić, że istnieje duże prawdopodobieństwo, że elektrolizery zostaną dostarczone spoza kraju. Tego rodzaju punkt wymusiłby poniekąd na dostawcach technologii elektrolizerów otwarcie oddziału w Polsce oraz np. uruchomienia montowni elektrolizerów na miejscu. Jednocześnie Polska przejawia duże aspiracje do produkcji zbiorników wodorowych. Taki zapis wymuszałby w pierwszym rzędzie na zamawianie zbiorników od polskich dostawców. W przypadku spreżarek zdajemy sobie sprawę, że trudno będzie o polskiego dostawcę, dlatego proponujemy zdroworozsądkowe podejście - maksymalnie 50 pkt za 50% wkładu local content w projekcie.</p>	<p>Proponujemy wprowadzenie kryterium dotyczącego local content. Kryterium byłoby liczone w zależności od wykazanego local contentu od 1-50% - proporcjonalnie za każdy 1% wykazanego local content w przedziale 1-50% przypadałby jeden punkt.</p>

21	Kryteria szczegółowe	Powinny być premiowane projekty, które wykażą najmniejszy ślad węglowy wygenerowany przy realizacji projektu patrząc przez pryzmat proporcji użycia zielonej energii do produkcji komponentów do projektu oraz emisji CO2 liczonej jako ślad węglowy w łańcuchu dostaw w projekcie.	Projekty, które wykażą najniższy ślad węglowy powinny dostać dodatkową premię do punktacji +10 pkt.
----	----------------------	---	---